

Nro. 7.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Julius 22-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

Felséges Urunk a' Bádeni feredőről gyakran megjelenik Bétsben a' Státusconferentiákon.

Az itt felállott Belső Oltalmazó sereg' első Battalionnyánál, a' melly nagyobb részint megkülömböztettebb személyekből áll, Gróf Harrach nevezett Oberstlieutenántá, 's keveset kivéven, ennél a' több tisztek is szolgált katonák.

A' Triesti tudósítások szerént János eö Cs. K. Fő Hertzegsége még ott volt, és igen előmenetelen folytatta az oda való Belső Oltalmazó sereg' organizálását. A' kereskedők ott is kiváltképpen va-

ló készséget mutatnak nem csak a' sereghez való önkéntvállalkozás, hanem feles pénzbéli summáknak ajánlása által is.

D é l i E u r ó p a .

Bayonne, Jul. 1-ső napján. Azt mondják, hogy e' hónap 4-dik napján Napoléon Császár, a' testvére Josef Spanyol Király által kísértetvéni meg fog jelenni a' Junta' ülésében.

A' Bergi Nagy Hertzegné Jun. 27-kén Bayonnebe érkezvén, egy falusi kastélyban lakik, közel a' Császár szállásához. A' Nagy Hertzeg még nem érkezett-meg, hanem várják minden órán. Azt mondják, hogy tökéletesen meggyogyult.

Az ujj Constitutio, mellyet Napoléon Császár Spanyol országnak szánt, és a' melly megfontoltatás végett a' Junta tagjai között kiosztatott, ezekből áll:

I) Titulus. — 1) A' Catholica, Apostoli, és Romai Religio léfzen Spanyol országban és az ő birtokaiban az Uralkodó és Egyedülvaló Religio. Itt semmi egyéb Istentisztelet meg nem szenvedtetik.

II) Tit. A' Napolyi és Siciliai Király, Josef Napoleon, Spanyol országnak és Indiáknak Királyok.

2) A' Spanyol ország és Indiák' Koronája, a' mingyár nevezett Princznek természeti és törvényes férjfiu maradékai között, az első szülöttségnek egyenes következése fzerént, az afzfonyfzemélyeknek attól való örökké tartó kifzorittatásokkal, örökös lefzen. — 3) Josef Napoleon Princznek természeti és törvényes férjfiú örökösei nem maradván, a' Spanyol ország és Indiák Koronája, visszfa tér hozzánk (a' Frantziák' Császárjához) 's a' mi férjfiú, termé-

szeti és törvényes, vagy fogadott (adoptált) örökösöinkhez. Abban az esetben, ha nekünk, természetesen törvényes, vagy fogadott férjfiú örösünk nem találna maradni, a' Lajos Napoléon Hollándiai Király' természetesen törvényes fiú maradékaira; ha ennek sem maradnának ilyen örökösei, a' Jeromos Napoléon Westphaliai Király' fiú maradékaira; végezetre ennek sem maradván ilyen törvényes örökösei, ebben az esetben az ő fiú magzatott szült leányai között az idősebbnek az utolsó Király meghalálózása előtt született első szülöttjére, 's ennek természetesen törvényes férjfiú maradékaira; vagy pedig még azon esetben, ha az utolsó Király azon leányát, a' kinek férjfiú maradékai vannak, meg nem nevezné, arra, a' kit a' maga Testamentomában, akár a' maga rokonai között, akár pedig azok között, a' kiket a' Spanyol országban való uralkodásra leg méltóbbnak lenni itél, ki nevez, fog szállani a' Korona. — 4) A' Spanyol Korona azon egy Uralkodónak fején soha más Koronával özfzve nem foglaltathatik. — 5) A' Király titulusa mind Ediktumokban, Parantsolatokban, és Törvényekben, ez lesz: Don N. N. Isten' kegyelméből és a' Constitutzió által Spanyol ország' és Indiák' Királya. — 6) A' Spanyol Király a' maga thronusra való lépésekor, vagy teljes idejűségre való jutásakor, a' Spanyol nép eránt való hitet az Evangéliumra teszi-le, a' Corteseknek (Károknak és Rendeknek), a' Szenátusnak, a' Státustanátsnak, a' Kastiliai Tanátsnak, 's az Érsekeknek és Püspököknek jelenléteben. Ezen hitletételt a' Státustitoknok-Minister veszi protokolumba. — 7) A' Királyi esküvés' formája az: Esküszöm a' Szent Evangéliumra, hogy a' mi Szent Religionkat tífz-

lem és tiszteltetem, a' Spanyol birtoknak egészségét fenntartatom, a' fzemélyes szabadságot tiszteletben tartom és tartatom, és egyedül tsak a' Spanyol nemzet javáért, szerentséjéért és ditsőségiért uralkadok.

III) Tit. A' Regenségről. — 8) A' Király kistsiny idejeű (minorennis) addíg, míg 18 esztendőt nem töltött. Ezen idő alatt Régens leszen az Országban. — 9) A' Régensnek leg alább 25 esztendőnek kell lenni. — 10) Régens leszen az, a' kit az előbbeni Király azon Infánsok között, a' kik 25 esztendőt töltöttek, kinevezett. — 11) Ha az előbbeni Király senkit ki nem nevezett, az a' Princz leszen a' Régens, a' ki az örökösökvetkezés szerént a' Koronától leg távolabb van, ha 25 esztendőt töltött. — 12) Ha ez még nem érte el ezen időt, ekkor a' leg közelébb való Princzet illeti a' Régenség, a' ki azt a' Királynak teljes idejűségéig folytatja. — 13) A' Régens nem tartozik fzemélyes felelettel az ő kormányozása alá tartozó Aktákért. — 14) Mind ezek a' Régens ideje béli Akták a' kis idejű Király nevében adatnak ki. — 15) A' Régens esztendei jövedelme, a' Királyi jövedelemnek egy negyed része leszen. — 16) Azon esetben, mikor sem az előbbeni Király Régenst nem nevezett volna, sem a' Princzek között egy nagyobb idejű is nem találhatna, a' Ministerek egygyütt formálnak egy Régens Tanátsot. — 17) Ezen Régens Tanátsban a' Státust illető minden Akták a' voksoknak többsége által határozatnak meg. A' Tanátskozás béli protokolum a' Státustitoknak Minister keze alá tartozik. — 18) A' kis idejű Királyra való gondviselés az annyára, ennek nemlétében pedig azon Princzre bizattatik, a' kit az előbbeni Király kinevezett. —

20) A' Tutor-Tanáts, melly a' Ministerekből áll, köteleztetik különösen vigyázni az ifjú Király' neveltetésére, 's minden tárgyak eránt, a' mik ötet illetik, ezen Tanáts kérdetik-meg.

IV) Tit. A' Korona' Jövedelmei. — 21) A' Madridi, Escuriali, Sz. Ildefonsoi, Aranjueczi, 's Pardoi Paloták, és mindenek, a' mik mostanában a' Király jofzágait tefzik, ide értetvén a' kertek, erdők, uradalmak, és birtokok, formálják a' Korona patri- moniumát (ösi örökségeit). Az ezekből békérülő jövedelem a' Korona' Kintstárjába foly, és ha esztendönként egy millió kemény Piasterre nem telik, több más Patrimoniális jofzágok által kell pótolni, mind addig, míg az egy millió bójön esztendönként belöllök. — 22) A' Közönséges Kintstár is ad minden esztendönként 2 millió erős Piastereket a' Korona' Kintstárjába. — 23) A' Király' gyermekeinek, 12 esztendős koroktól fogva: a' következő summák adattatnak **Élelem** nevezet alatt: Az Örökös Printznek 200,000, minden Infansnak 100,000, minden Infansnénak 50,000 kemény Piasterek Ezek a' Summák is a' Korona' Kintstárjába folynak. — 24) Az Özvegy Királyné fizetéze 400,000 kemény Piaster lefzen, és ez is a' Korona' Kintstárjából fizettetik.

V) Tit. A' Királyi Ház' Nagy tisztjeiről. — 25) Ilyen Nagy tisztje a' Királyi Háznak 6 lefzen, u m: egy Nagy Alamisnarius, egy Majordomus (Fő Udvarimester), egy Fő Poharnok, egy Fő Lovászmester, egy Fő Vadászmester, és egy Fő Czeremoniamester. — 26) A' Királzi Udvarnokok közé tartoznak még a' Kamarás Urak, a' több Major- dumusok, Káplányok, és Lovászmesterek.

VI) Tit. A' Ministerekről. — 27) Kilentz Ministeriumok lesznek, u. m: az Igasság, Istentisztelet, Külső dolgok, Belső dolgok, Uradalmak, Had, Tengeri dolog, az Indiák, és a' Közönséges Politzia Ministeriumaik. — 28) Minden Akták egy Státustitoknok által Subscribáltatnak, a' ki Ministeri tulajdonsággal ruháztatik-fel. — 26) A' Király több Ministériumokat rendelhet egy Minister alá. — 30) A' Ministerek között semmi egyéb elsőség nem tálatatik az ő kineveztetődésekre nézve való idősbsegeknél. — 31) Mindenik Minister felelni tartozik a' maga részéről a' törvényeknek és Királyi parantsolatoknak bétöltetések felől.

VII) Tit. A' Szenátusról. — 32) A' Szenátus áll, először, azon Spanyol Infánsokból, a' kik 18 esztendőt töltöttek, másodszor, a' Király által a' Ministerek, Közönséges Kapitányok, Követek, Status Tanátsosok, és a' Kastiliai Tanáts' tagjai közül kiválasztatott 24 fzemélyekből. — 33) A' mostani Statustanátsosok mind tagjai a' Szenátusnak. Ujj tagok nem választathatnak a' Szenátorok közzé, míg az ő jelen lévő számok 24-nél alább nem száll. — 34) A' Szenátus Elölülője a' Szenátorok közül választatik és neveztetik-ki a' Király által. Hivatalának folytatása egy esztendeig tart. — 35) A' Szenátus a' Királynak parantsolatjára, a' Juntának, vagy egygyik valamelyik tisztségének kívánságára gyülekezik özfize, a' belső dolgokra nézve. — 36) Abban az esetben, ha fegyveres támadások történének, vagy ha a' Státusnak bátorságára nézve valamely félelmes kúrnyúlállás adná magát elő, a' Szenátus ezen esetben a' Király' jóvaslására felfüggesztheti a' Constitutziónak hatalmát valamely tarto-

mányban és bizonyos meghatározott időig. — (A' 37-dik tikkelytől fogva befoglalva a' 48-ig, summásan ezek fordulnak elő: Két Szenatoriális Junták, vagy Commisziók, mellyek között egygyik egygyik 5 tagokból fog állani, 's a' mellyeknek egygy tagja minden hat hónapok alatt kilépven, ujj által tseréltetik-fel, a' személyes és nyomtatásbéli szabadságra fognak vigyázni. Hanem ezeket t. i. valamint a' személyes ugy a' nyomtatásbéli szabadságra figyelmező Juntát, az ujj Constitutzióinak valóóságos felállittatása után, még két tsak két ezten dök eltelvén nevezi-ki a' Szenátus). — 49) Sem a' Tartomány béli sem a' Városi Követeket választó Juntáknak munkáikat, semmivé nem teheti, mint a' Constitutzióval ellenkezőket, senki más, tsak a' Szenátus.

VIII) Tit. A' Státustanátsról. — 50) Leszen egy Statustanáts melyben a' Király ülelöl, és a' melynek leg alább harmincz és leg feljebb hatvan tagjai lesznek. Hat szakaszokra osztatik-fel, u. m: az Igazság és Istentifztelet, a' Belső dolgok és Politzia, a' Finantzia, a' Hadakozás, a' Tengeri dolgok, és az Indiák szakaszaira. — 51) Született tagjaik a' Státustanátsnak, a' Ministerek és a' Kastiliali Tanátsnak Elölülője; ezek mind annyiszor megjelennek a' Státustanátsban, valahányiszor illendőnek lenni gondólják; egygyik Ofztályhoz sem tartoznak, és nem számláltatnak a' feljebb meghatározott számba. — 52) A' Statustanátsához tsatoltatnak, a' Consul-tánsok, Auditorok, és Prokuratorok. — 53) A' Politikai és Criminalis törvényeket, és a' közönséges administratzió reguláit illető projektomok, a' Státustanáts által vizsgáltnak-meg és hajtatnak is

vége. — 54) Ő határozza-meg, hogy meddig terjedjenek ki az Igazgató és Törvényes ízékeknek jussaik és hatalmok, 's a' közönséges hivatalbéli fzemélyeknek törvény eleibe való idéztetéssek felől is ő itél. — 55) A' mi a' Státustanátsosoknak fizetésseket illeti, ezen tekintetben tsak tanátsoló voksal bír a' Státustanáts. — 56) Azon Királyi Dekretomok, a' mellyek a' Corteseknek tulajdonságaikat tárgyazzák, a' Státustanátsban való megvisgáltatások után törvényes erővel birnak addig, míg a' Cortesek leg előbbször öfzfzegyülekeznek. — (A' folytatása következik).

Jun. 27-kén a' 9-dik ülését tartván Bayonnében a' Junta, azon jegyzéseknek megfontolásokhoz fogott, mellyeket a' tagok égygyen-égygyen a' javasoltatott Constitutzióinak külömbkülömb tzikkelyeiről feljegyeztek. — Derek bélátású emberek, és Orátorok is jók találtatnak a' Junta tagjai között.

Északi Európa.

Koppeuhága, Junius' 28-kán. A' Swéd seregek nagy hirtelenséggel visszavonták magokat a' Norvégiai határok mellől. A' hidakat mind elégették a' hátok megett, melyre nézve tellyeséggel nem lehetett kergetni őket. Sebess és hirtelen való eltávozássoknak okát még nem tudhatni, melyre nézve igen sok féle az arról való vélekedés. Némelyek előtt a' tettik leg fundamentomosobbnak, hogy ha tsakugyan meg talált valóságosúlni az, hogy az Oroszok Stokholmnak szomszédságába kifzáltak, tehát a' fő városnak védelmeztetésére hivta a' Swéd Király siettseggel öfzfze minden seregeit. — Kevés napok alatt meg kell érkezni az ezt illető bizonyos tudósításoknak.

Most egyenesen Swéd országból is érkezett a' Gothland szigete' vizfza vétettetését illető, hivatal szerént való tudósítás. Itt következik a' szerént, mint a' Stokholmi Udvari Ujságban Május 25-kén kiadatott: — “

„A' Báró Cederström vezérlése alatt 3 Linea-hajóink, 2 Fregátjaink, 3 egyéb kisedő fegyveres, és néhány szállító hajokkal egyetemben, a' Sandwiki öbölben vasmatskáikat kihányván, a' Swéd sereget, gyalogokat és ágyuzokat, a' partra még az nap kifzállították, és 15-dikben Capitulatiót küldöttek-bé Wisbybe az Oroszokhoz, a' melly 16-dikban alá-írás által megerössittetvén, a' következő tzikkelyek-ből áll: — “

I. Tzikkely. Az Orosz Császár eö Felsége serege Gothland szigetét oda hagyja, és által ad az eö Swéd Királyi Felsége seregének minden fegyvert, munitziót, és ágyuzó készületeket, a' melyeket magával oda hozott, vagy a' szigeten elvett. Megigéri katona betsületire az Orosz sereg, hogy egy esztendő alatt, a' Swéd Király és Szövetségesei ellen, szolgálni nem fog.

II. Tzik. Minden eleséget és egyébeket, a' mit a' Swéd Király tulajdonából az Orosz katonák elköltöttek, valamint minden egyéb requirált portékákat is, a' magokéból vizfza fizetnek.

III. Tzik. Az Oroszok minden magok tulajdoniakat megtartván, Slitóhoz mennek, és ott azon hajókra, a' mellyeken oda jöttek, felülnek. Passus is adatik nékiek, melynek ereje szerént minden akadály nélkül valamelly Orosz vagy Pruszszus kikötőhelybe által evezhetnek; eleséget is vihetnek el, ha szükségek van reá, fizetésért.

„Cederström Rudolf.

„Bodisco, Contre-Admirális és Gavallér.

„Az ezen Capitulatióba befoglaltatva lévő Orosz sereg állott, 62 tisztekből, 78 altisztekből, 999 közemberekből, és 64 ágyúzóból.

„Az előlmenő Swéd Vadászok Május 17-kén bémentek Wisbybe, a' honnét az Oroszok már elmentek volt Slito felé. A' mi Brigádavezérünk Báró Halvud pedig a' vezérlése alatt lévő erőnek nagyobb részével Slito felé az Oroszoknak utánnok indult, azért, hogy ezek néhány ágyukat a' Capitulatió tartása ellen bészegeztek, egy rakás puska-
port haszonvehetetlenné tettek, és azon adósságot, melynek megfizetésére magokat lekötöztették vala, meg nem fizették. Május 18 kán Admirális Ceders-
tröm is elevezni szándékozott hajós tsoportjával Slito felé, hogy Contre-Admirális Bodiscót a' Capitulatió tikkelyeinek teljesítettésekre vegye.

Warschau, Jun. 29-kén. Itt ilyen Proklamatió jöve ki: —

Fridrik Augustus, etc. Hogy seregeink a' Warschauer Hertzegségben mindenkor azzal a' teljes számmal legyenek, mellyet a' Constitutió meghatározott, és hogy az Ország a' maga' védelmezésére mindenkor készen álljon, erre nézve rendeltük és rendeljük, mint következik:

„A' Kiírás (Conscriptio) az egész Hertzegségben, a' városokban és falukon, a' polgári lakosok között éppen úgy, mint minden mások között a' kik akár melly tekintetben az Országhoz tartoznak, minden születésre, állapotra, méltóságra, mesterség folytatásra, és vallásra való tekintet nélkül, legkisebb haladék nélkül vétetődjön munkába. Kivéte-

tődnek a' Conscriptió alól, a' valóságos tiszttviselők, papi személyek, etc. A' 'Sidók között, a' kik a' Hertzegeben laknak, ha szintén idegen országon születettek is, senki más ki nem vétettetik, tsak egy Rabbi és egy Éneklő minden közönségben. Idejekre nézve a' Conscriptio alá tartoznak minden ifiak, a' kik 20 esztendőt és egy napot töltöttek, 28 esztendős korokig. A' kik 28 esztendőt és egy napot értek, nem tartoznak többé az alá.

„A' Conscriptio kívül leszen a' Tartalék, a' hova tartoznak mindenek, a' kik a' 28 esztendőt meghaladták, 's következésképpen a' Conscriptusok' laistromában nem találtnak. A' kik 50 esztendőt értek nem tartoznak többé a' Tartalékhoz, hanem a' Vének' szakaszába lépnek-bé. A' kik a' kiiródás fzerént az armadiánál 6 esztendeig katonáskodtak, a' nélkül hogy elföztek volna, a' Veteránusok szakaszába lépnek bé. E' fzerént a' Warschaui Hertzegegnék minden lakosai, a' következő 5 Szakaszokra osztatnak fel: 1) A' Kisidejűek; 2) a' Kiirás' alá tartozók; 3) a' Tartalékhoz tartozók; 4) Veteránusok végezetre; 5) Vének Szakaszaira.“

Elegyes Jegyzések.

Berlinből, Julius 3 kán irták, hogy a' Charlottenburghoz rendéltetett Logerbe már érkeztek néhány Frantzia Regementek.

A' Hannoverai leg ujjabb tudósítások fzerént, onnét is útnak indultak némely Frantzia Regementek: de ezek a' Sléziai lógerekbe mennek.

A' felől, hogy az Orosz seregek Stokholmhoz kifzallottak volna, még ma sem érkeztek semmi bizonyosabb tudósítások az Ujságokban.

Az Alsó Albis mellől érkezett levelek fzerént Jul 6-kán az a' hír volt Altonában, hogy 20 Anglus Hadi hajók Cronstادت előtt megjelenván, külömbkülömb projektomokat küldöttek onnét az Anglus vezérek az Orosz Senatushoz, olyan fenyegetöd-zéssel, hogy ha azok el nem fogadtatnának, azon-nal el fogna kezdödni az ágyúzás. Hanem a' Szena-tus álkhatatosan visszfa vetett minden projektomokat.

Magyar Ország.

Palota, Jun. 24-kén. Alsó Dörgitsén meg halálozván a' kovátsnak mesterlegénnye, hogy azt betsületefsen takarithafsa el, az itteni szokás-hoz képest tort is tartatott, azomba a' torosok tsak nem örökre jól laktak. Esett ez pünkösd előtt való szombaton, e'képpen:

Egy boriszákos katlan támofztó Afzfzony, égvén gyuladozó torka, el ment a' halottas házhoz olly véggel: hogy ott léfzen mit inni, de meg tsalattatott reménységében, mert a' halott, legénnye nem fia lévén a' Kováts gazdának, szükön töltögette a' kulatsokat, úgy hogy kérésére is a' szomjuhozó banyának nem adatott torok enyhittö. — Ezen meg bofzokodván a' Banya el tünt — 's egy kis idő múlva visszfa menván, a' főző ételek közé valami mérget elegyített — midön a' szakátsnék kifordúltak. A' tórba vagy 24 személyek vóltak a' Mesterrel egygyütt, 's mind a' 24 — más nap a' szörnyü rágástól kinoztatván a' földön mászkált — alól felöl purgáltatván — kivált a' ki a' káposztából többetskét evett. Az orvos hozzájok vitettvén, nyavalájok enyhült valamennyire, noha tsak egynek meg gyógyúlása eránt sem vólt reménység. — Már némelleyek

különösen a' Molnár Mester (ki tudom nem megy többé torba) lábbadoz; valami kettő most is kétséges állapotban sinlődik. — A' sertvések, a' mellyek a' mosadékból ittak, hasonló methamorphosison mentek által — hánytak, purgálódtak, és most is gornyadoznak. A' Banya meg fogatott: de el erefzetett — addig, még valaki meg nem hal. — Tanúljunk!

Sz. György naptól fogva Medardusig nagy szárazság uralkodott nálunk, de azólta, Istennek legyen hála, majd minden nap essönk vagyon. Fel is ment a' gabona árra annyira, hogy a' kenyérnek valót még ma is 13 forinton vették a' piartzon kiláját; (A' Dunan túl, fekvő Vármegyékben egy kila négy vékát teszén, Magyar Ország' egyéb részeiben pedig egy köből teszén négy vékat) a' tiszta buzának kilája 16 forinton ment és fellyebb. A' szép esőkre meg újjúlt minden, 's a' magja dagad az őszinek, ha a' szára sok helyeken tsekély is. A' bort nem igen keresik, 5 forinton veszik rendszerint akóját, a' szőlők szép reménységgel biztatnak, kivált a' fiatal tőkék, az öreg tőkéket annyira el vette a' hideg, hogy felette sokat kellett ki vágni, a' korosabb lugosokat is.

Letzkéül szolgálhat a' gyermekeknek, a' mi történt ez előtt 3 héttel egy csimazdia inason és a' pajtásán. A' gazda' othon nem léteben elől vették ökemek a' puskaport, 's jádzottak véle, de szerenstetlenül, mert úgy fellobbant egygyiknek az orszá-jára, hogy tsaknem örökre világtalan maradt.

„Hirdesse ki ezt a' Kurir tanuságul a' gondolatlan ifiaknak (így végzi tudósítását ezen levélnek érdemes iroja). Valahányszor e'félek találatnak a'

Kurirban, mi azokat mindannyiszor felszoktuk olvasni az oskolában tanulóink előtt; arra kérvén egyszer mind a' Kurir iróit, hogy az e'féle köz tanúságra szolgáló történeteket, midőn egyéb fontosabb dolgok megengedik, ne szünnyenek meg közönségesse tenni, a' minéműek p. o. Csákvári Tiszt. Prédikátor Kováts Samuel Urnak példákban foglalt Erköltsi Tanításai Snel Lajos szerént, mellyek megérdemlik, hogy minden alsóbb Oskolákban olvastatván, fordittafsanak a' nevéndékeknek szükségekre."

H i r - a d á s.

Méltóságos Tolnai Festetits Antal Cs. Királyi Kamarás Urnak, T. Veszprém Vármegyében helyhez tetett Dégi Majorjában, Székes Fehér Váron alól négy orányira fognak ezen Esztendőben is számos selymes szőrü Spanyol fajzatú egyszeri nyirésü Juhok az alól irt Julius holnap 1-ső napjától kezdve, September 8-dik napjáig árultatni, és el adatni, ugymint.

Egy, két, 's három esztendős Kosok, darabja 36 frjával No.	30
Egy, két, és három esztendős anyák, darabja 16 frjával No.	1100
Idei Kos Bárányok darabja 16 ftjával No.	14
Idei Nyöstény Bárányok darabja 10 ftjával No.	245

A' kiknek tehát Gazdasagjoknak ezen ágát javítani, és nemesíteni kedvek tartaná, méltoztassanak a' fent irt idő alatt vagy személlyesen a' megnevezett helyen meg jelenni, vagy vevő szándékjokrol, Fehérváron Lepsényen által Dégre utasítandó Leveleik által az helyben lakó Kováts Ferentz Inspektort meg keresni, a' ki is feleletje által,

mi féle? és mennyi? légyen még a' fent ki tett számból el nem adott, fogja azonnal a' tisztelt vevőket tudositani. Dégen, 1. Jul. 1808.

Dégi Tifztség.

J e l e n t é s.

Tiszteletes és érdemes Sopronyi Prédikátor, Gottlieb Gamauf Ur, ki az üres óráiban a' szép tudományokban tölti kedvét, most a' híres Lichtenbergnek Fizikáját sok meg bővítésekkel, hozzáadásokkal és réztáblákkal megvilágosítva adgya ki, ennek az első kötettye már a' következő tzm alatt ki is nyomtattatott: Lichtenberg über Naturlehre, Statik, Mechanik, Hydrostatik, und die neue Chemie nach seinen Vorlesungen herausgegeben von Gottlieb Gamauf etc. Wien, bey Geistinger 1808. A' nyomtatása szép és Gróf Széchényi Ferentz ö Excellenciájának, Arany Gyapjas Vitéznek, és Magyar Ország Fő Kamarássának vagyon dedikálva. A' Szerző egy szép Exemplárt a' Magyar Nemzeti Könyves-Ház számára is által adott az említett Gróf Úrnak, ki is azt a' fent nevezett Bibliotéka Katalogussának harmadik Supplementumjába befogja iktattatni.

J e l e n t é s:

Magyar Ország' 1808-dik esztendőbéli Országgyűlésnek Diariumára és Actaira nézve.

Mivel a' fönt említett fontos mivoltú munkára több tellyes czimezetü előfizető Urak, illy hofzfzas időnek elfolyása után a' még hibázó Ternioikat el nem vitették: ugyan azért minden tekintet megvigyázásával kérettetnek és emlékeztetnek, hogy ezen esztendőnek Augustusa' végéig a' hibázó Ternioikat és a' Diariumnak mutató kivonnyását, a' meg-

fizetés és az előfizetést bizonyító irásnak visszafizetése szerént, akár a' Pesti saját Könyváros bótomból, akár egyéb Pesti vagy Budai Könyváros bótomból, a' mellyekben t. i. előfizettek, annál bizonyosabban elvitessék, mennél valószínűsabb, hogy ezen meghatározott időnek elmúlása után, a' hátramardott nyomtatványok maculatorium gyanánt fognak használtatni, és azután a' hibázó Terniokból sem a' munkának teljesítése, sem az előfizetett penznek visszafizetése, meg nem történhet. Pesten Juliusnak 10-dik napján 1808-dikban.

Füskuti Landerer Mihály
Kir. priv. nemzeti Könyvnyom-
tató és áros.

T. N. Békés Varmenyéből Püspök Kopántsról írják, hogy ott az élet ára már annyira felment volt, hogy a' buza köblit 15 és 16, az árpát 9, a' zabát 7, a' kölesét 12, a' kukuritzát 12 Forinton is adták, a' mely leg inkább a' hosszú szárazságtól való megijedés által okoztatott. Jun. 4-kén azonban az eső megeredvén, ha szintén nem mindenütt egyformálag, hanem csak darabonként hol egy hol más határon esett is, tsakugyan annyira segítette a' vetéseket, hogy fejeiket minden remény felett kihányták, és ha a' szalmájok tsak térdig érő is, de a' fejek szép, és üszög nintsen benne. Az ólta, hogy az eső megeredett, mindeneknek köbli alább szállott 2 forintol.

Hanem mit fogunk csinálni marháinkal, ha tsak ebben a' tekintetben is a' későbbi kaszállás nem segít rajtunk. Még szénát nem kaszáltunk, holott annak már boglában (buglyában) hellene állani. A' Banátusban, mint halljuk jó termés van.

I. TOLDALEK.

Szent Jakab Havának 28. napján.

Méltóságos Nagy Ajtai, és Krasznai Cse-
rey Farkas Urhoz, Arany Kolts' Felsőleges
ajándék fzerentséltetése.

Örvend ditsöült lelke sok érdemen
Szentelt Atyádnak zengedező Karok
Közt halhatatlanság' ölébe!
Hogy nyomain az Egen Te törni
Emberkedel rést: a' ki kereszt neven
Vagy Farkas, a' ki törökös és igen
Szép hirt nevet nyert Nemzedednek
Ösi Cser ey nevit ékesíteni
Sok virtusokkal lelkesited magad!
Már kiragadtak a' puja nép közül
(Csak késsenek) 's túl Lédá kettős
Csillagain felemelve tesznek.
Mert arra méltók mind azok a' jeles
Ofzinteségek, mellyek az angyali
Szivedben egymást megcsokolva
Ambroziát kebeledben isznak.
A' Régiségtül istenesített
Hivség, kegyesség, jó fzeretet, 's magát
Feddetlenül viselt igazság,
Mondom ezek kebled' lakosai;
Ezek jóvasólják emberi Társba hogy
Mássod fzeressed, féljed az Istenedet
Légy hiv Királyhoz, hiv Hazához
'S járj egyenes Sinor' útja mellett;

)(

12
Ezek tevének esmeretesnek a'
Két Öss Hazában, sőt Maros és Tifza
'S túl Duna mentin, nagy Királyi
Székhez is érdemeid repitték
Es mind ezeknek díszeket a' te sok
Letzkéü Lelked ugy neveli, miként
Gyémántot álit fényesebbnek
Sok szegelet betsesebb gyűrükben.
Nagy Szived és jó! hát amaz olvasott
Elterjedés! Köz jora bizonyjal azt
Felfzenteléd kifejtve böltsen
Emberiség' remekébe letzkéd.
Nem tsak tanult vagy, sőt azokért kiket
Folljó, 's kötött Miv a' Magyar izre nézt
Többel különböztet közöttünk
Érteked se kimélled éppen.
Nagy példa hires Csokonai Vitéz
Mihály! ki Szent egy áldozó Papja volt
Febnek 's kilentz Musáknak, annak
Ofzlop emeltetik önn' erődön.
Látván az égig felrepülő Sasok
Csillámló fényed, tsattogó szárnyakon
Pompás arany.kultsot hozának
Földi nagyon kegyes Istenünktül.
Tiszteltetett légy tisztele kit Király
Sorsosaid közt ezt leg eléb nyeréd
Versengjen a' rang virtusokkal
Ily tsata sok kofzorukra méltó.
Érzéseinket hogy ha szabad léfzen
Kifejteni tsak véle vigyáz miként
Nyisd mind Királynak mind hazának
Tárait a' kegyelemre, jóra.

Rést mennyen úgy törj, csillagokat Te vess
 Ugy láb' alá, mint mennyen örökre ugy
 A' nagy neved, 's ugy virtusiddal
 Zállogositts Egeket magadnak.

Sombori László.

Hir-adás.

Méltóságos Tolnai Festetits Antal Cs. Királyi Kamarás Urnak, T. Veszprém Vármegyében helyhez tetett Dégi Majorjában, Székes Fehér Váron alól négy orányira fognak ezen esztendőben is számos selymes szőrü Spanyol fajzatú egyszeri nyírésü Juhok az alol irt Julius holnap 1 ső napjától kezdve, September 8. dik napjáig árultatni, és el adatni, ugymint.

- Egy, két, 's három esztendős Kosok, darabja 36 frjával No. 30
- Egy, két, és három esztendős anyák, darabja 16 frjával No. 1100
- Idei Kos bárányok darabja 16 ftjával No. 14
- Idei Nyöstény Bárányok darabja 10 ftjával No. 245

A' kiknek tehát Gazdasagoknak ezen ágát javítani, és nemesíteni kedvek tartaná, méltoztassanak a' fent irt idő alatt vagy személlyesen a' megnevezett helyen meg jelenni, vagy vevő szándékjokrol, Fehérváron Lepsényen által Dégre utasítandó leveleik által az helyben lakó Kováts Ferentz Inspectort meg keresni, a' ki is feleletje által,

mi féle? és mennyi? légyen még a' fent ki tett számból el nem adott, fogja azonnal a' tisztelt vevőket tudositani. Dégen, 1. Jul. 1808.

Dégi Tifztség.

Hir-adás.

A' Pesti Mobiliák Fabrikájának Tulajdonosai Kerner és Vogel illendő tisztelettel jelentik, hogy ők a' vásárió Publicumnak nagyobb könnyeségére nézve, most már Temesváron és Debreczenben is szép mobiliás táraikat állították fel. Temesváron Város Birája Kopauer Ur Házában, a' Fő Templom piacznán, a' 7 Vál. Fejedelem tzimerű Vendégfogadó mellett; Debreczenben pedig, a' Czeglédi útzában, a' Város Háza mellett, a' Kiss Orbán Úr házában; vásárokon kívül pedig Lestán Péter Kereskedő Urnál találhatnak ezek a' mobiliák.

Ezen Fábrikáknak felállítói tellyes tehetségek fzerént azon iparkodtak, hogy a' tisztelt Publicumnak magok eránt való bizodalmat egész mértékben meg nyerhesék. Arra való nézve, a' fent említett mobiliás táraikat, és magok fabrikájokat is mindenféle szép mobiliákkal annyira fel ékesítették, hogy mindenek, a' kiknek azoknak vásárlásokra kedvek leszen, mind a' vásároltatandó szép és jó munkákkal, mind pedig azoknak árokkal tökéletesen meg fognak elégedni, mivel azokban mindenkor válogatott Anglus és másféle Kanapékat, Páfosokat, Pirutzokat, az azokhoz tartozó karfzékekkel, mellyek atlaflzal, selyem materiákkal, tzitz katonnal, ka-

zemirral, és bőrrel vannak bé borítva, bővséggel találhatni.

Ennekfelette szép Secretáriusokat, író Com-
modokat, Toiletteket, Trimaux, Garderob és fe-
jér öltöző tartó almáriomokat, asztalokat, nyofzo-
lyákat, különbözőféle fából készült vizelő
edény tartó almáriomokkákat, igen szép tükröket,
lufztereket, ékes falra való, villogó kövekkel rakott
és arannyal bronzirozott falra való gyertyatartókat,
's több eféléket lehet nállok kapni. — E' mellett
asztalra való gyertyatartókkal, talpas és falon függő,
különbkülömbféle betses fából, és alabastrom kö-
ből készült órákkal, Toilettekkal, (dámaknak való
öltöző asztalkákkal) útra való iskatolákkal, affzonyi
ékeiségeket tartó, és játékhoz való ládatskákkal,
különbkülömb formájú, vagy alabastromból, vagy
tündöklő üvegekből készült asztali készületekkel,
virágtartó edényekkel, mindenféle betses fából ké-
szült Fortepianosokkal, ágy-terítőekkel, kályha mel-
lé és gyertya világ ellen való árnyéktartókkal, szép
formájú szobák padolására való szőnyegekkel, egy
szóval, mindenféle eszközökkel, mellyek a' szobák-
nak fal ekesítésekre meg kívántatnak, bőven szol-
gálhatnak. Végtére valamin a' Pesti fabrikában,
úgy Temesváron is mindenkor olly alkalmatos tape-
tzirozokat tartanak, a' kik a' szobaikat ki tapetzi-
rozni akaró Uraknak mindenkor kéfzek lesznek szol-
gálni.

Utollyára arra kötelezik magokat a' fent neve-
zett Mobiliák Fabrikájának Tulajdonosi, hogy ők
minden hólnapban a' leg szebb, 's a' leg jobb izér-
zésű Anglus és Frantzia Orizági új találmányokkal
fognak a' Magyar Publicumnak szolgálni.

szas időnek elfolyása után a' még hibázó Ternioikat el nem vitették: ugyan azért minden tekintet megvigyázásával kérettetnek és emlékeztetnek, hogy ezen esztendőnek Augustusa' végéig a' hibázó Ternioikat és a' Diariumnak mutató kivonnyását, a' megfizetés és az előfizetést bizonyító irásnak visszfa térítése fzerént, akár a' Pesti saját Könyváros bótomból, akár egyéb Pesti vagy Budai könyvaros bótokból, a' mellyekben t. i. előfizettek, annál bizonyosabban elvitessék, mennél valóságosabb, hogy ezen meghatározott időnek elmulása után, a' hátramardott nyomtatványok maculatorium gyanánt fognak használtatni, és azután a' hibázó Terniokból sem a' munkának telyesítése, sem az előfizetett penznek visszfa adása meg nem történhet. Pesten Juliusnak 10. dik napján 1808. dikban.

F ü s k u t i L a n d e r e r M i h á l y
Kir. priv. nemzeti Könyvnyom-
tató és áros.

H i r a d á s .

A' Fels. Királyi Udvari Magyar Kamarának rendeléséből, az Ó Budai Kir. Koronához tartozó Buda Eörsi uradalomban, a' jövő Augustus 29. ik napján, 122 darab anya juh, 139 darab kos, 151 darab ellő, és 92 darab kos bárányok, mellyek a' legfinomabb Spanyol kosoktól 's anya juhoktól vettek eredeteket, fognak licitaltatni, 's a' többet igiröknek el adattatni. Ahoz képest azok, a' kiknek azoknak meg vételekre kedvek lenne, a' fellyebb meghatározott napon, reggeli 9. órakor, a' Buda-Eörsi juhakolnál jelennyenek meg.

fizetés és az előfizetést bizonyító irásnak visszafizetése fzerént, akár a' Pesti saját Könyváros bótomból, akár egyéb Pesti vagy Budai Könyvaros bótokból, a' mellyekben t. i. előfizettek, annál bizonyosabban elvitessék, mennél valóságosabb, hogy ezen meghatározott időnek elmulása után, a' hátramaradott nyomtatványok maculatorium gyanánt fognak használtatni, és azután a' hibázó Terniokból sem a' munkának telyesítése, sem az előfizetett penznek visszafizetése, meg nem történhet. Pesten Juliusnak 10-dik napján 1808-dikban.

F ü s k u t i L a n d e r e r M i h á l y
Kir. priv. nemzeti Könyvnyom-
tató és áros.

*

T. N. Békés Varmenyéből Püspök Kopántsról írják, hogy ott az élet ára már annyira felment volt, hogy a' buza köblit 15 és 16, az árpáét 9, a' zabét 7, a' kölesét 12, a' kukuritzáét 12 Forinton is adták, a' mely leg inkább a' hofzszas szárazságtól való megijedés által okoztatott. Jun. 4-kén azoközben az eső megeredvén, ha szintén nem mindenütt egyformálag, hanem tsak darabonként hol egy hol más határon esett is, tsakugyan annyira segítette a' vetéseket, hogy fejeiket minden reménység felett kihányták, és ha a' szalmájok tsak térdig érő is, de a' fejek szép, és üszög nintsen benne. Az ólta, hogy az eső megeredett, mindeneknek köbli alább szállott 2 forintol.

Hanem mit fogunk tsinálni marháinkal, ha tsak ebben a' tekintetben is a' későbbi kaszállás nem segít rajtunk. Még szénát nem kaszáltunk, holott annak már boglában (buglyában) hellene állani. A' Banátusban, mint halljuk jó termés van.